

Télen is jól haladnak a szegedi építkezések

Hamarosan új gépeket kap az Építőipari Vállalat

Mióta a városban nagymértékű építkezés folyik, a szegediek kedvtelve állnak meg egy-egy épülő ház előtt, figyelik, amint magasodnak a falak. Talán mindenkit érdekel, hogyan fejlődik, hogyan szépül Szeged. Mi is segítünk az érdeklődés kielégítésében és sorra vesszük a jelenleg folyó építkezéseket, elmondván róluk, hogyan haladnak.

A Kossuth Lajos sugárúti munkásszálláson év közepén 250 építőipari dolgozó kap kulturált, minden szociális létesítménnyel ellátott szállást. Ebben a hónapban valószínűleg befejezik az utolsó, harmadik emelet falazását, január elején már meg is kezdtek az épület belső helyiségeinek kialakítását. Néhány hét múlva elkészül a Zrínyi utcai áramátalakító épület, ahol most szintén az utolsó emeletet húzzák.

A szemklinika már tető alatt van, elkészült a ház klinker-burkolata is.

Augusztusig befejezik a különböző szerelési és szakipari munkákat, úgy, hogy át lehet adni rendeltetésnek az új klinikát. A rókusai általános iskola emeletráépítése két ütem szerint folyik, hogy csak a lehető legkisebb mértékben zavarják a közben folyó tanítást. Az első ütem szerint az emelet fele kész, miután tető alá kerül, megkezdik a második rész építését. Augusztusra készül el

az új nyolc tanterem és az udvari politechnikai műhely.

Kinn, a Petőfitelepen barátságos szociális otthon épül. Falazását már befejezték, a földem- és a tetőszerkezet előkészítése most folyik a vállalat telepén.

Az SZTK rendelőintézet bővítése is jó ütemben halad.

Csak a válaszfalazás, a vakolás és a különböző szerelési munkák vannak hátra. Nagyrészt megoldódott az ácsbírási és megyei tanásház építkezésénél, ahol ebben a hónapban a harmadik emelet szulazatát csinalják. Az ország minden részéből jönnek ácsok az építkezésre, így ezekben a napokban Gyöngyösről várják érkezésüket.

Több helyen dolgozik a Csongrád megyei Építőipari Vállalat ipari épületeken is. Tavasszal, az udvar betonozásának befejezésével kerül átadásra a Vágóhíd mellett az Állatforgalmi Vállalat új telephelye.

A Jutabányában bővítik a csarnokot. Az alapozás már készen van, most az előregyártott betonelemek összeszerelése következik.

Négy millió forint értékű munkát jelent a vállalat számára az az építkezés, amelyet tavaly decemberben kezdtek meg az Újszegedi Ládagyár telepén. Itt koronghasító-csarnok és egyéb gyári épületek készülnek. Végül nagyobb méretű munka van még a Felszabadulás Termelőszövetkezet primótelepén.

Bár az 1960. évi terveket még nem kapta kézhez a vállalat, azért már biztosra vehető, hogy a Tisza Szálló tízmilliósi beruházásból készülő átalakítását ők fogják végezni. Egyelőre csak a már épülő lakóépületekről tudunk beszámolni. Ezek a házak jobbra az év első felében el is készülnek. A megyei tanács számára a Szűcs utca 13 és 17, a Bercsenyi és a Bocskai utcai épületek, a szegediek részére az Oskola utcában, a Szentháromság utca, a Párizsi körúton és a Korányi rakparton. Nem feledkezhetünk el a Torontál utcában épülő 24 és a Vedres utcai 93 szövetkezeti lakásról sem, amelyek mind szépen haladnak.

Összesen 411 lakás épül jelenleg Szegeden.

részben a megyetanács, részben a szegediek számára. Azt mondják az Építőipari Vállalatnál, hogyha olyan jó ütemben kapják a gépeket egész év folyamán, mint ahogy most, az év elején, egy szó panaszt sem fognak ejteni. Ugyanis

a napokban vettek használatba egy csehszlovák gyártmányú motoros japánert, melynek billenő tartályát fel lehet cserélni platóra, tehát belső anyagmozgatókhoz kitűnően alkalmas.

Útban van már a kiutalás szerinti 12 közepméretű betonkeverő gép első szállítmánya is. Kezdetnek ez nagyon biztató!

Zöld színre eddig nemigen lehetett festeni lakóépületeket, mert elszíntelenedtek. A vállalat saját, Bocskai utcai irodaházán próbálta ki elsőnek a Galakol nevű új festéktípusát. Remélhetően megfelel majd a várakozásnak, és nyomában több új szegedi házat lehet majd a kellemes zöld színre festeni.

A tapasztalat szerint négyzetméterenként mindössze három és fél deka Galakol hozzáadása volt szükséges, míg a régi festékből sokszor 80 dekát is a vakolathoz kellett keverni, hogy a kívánt színt megkapják. Ugyanebben az épületben próbálják ki — elsőnek Szegeden — az EMFEX nevű műanyagfestéket, amennyiben néhány iroda falát ezzel festik ki. Hogy az első ségekkel maradjunk, a vállalat központi épületének ablakai alá a vásárhelyi fekete majolika került — ez is most látható először Szegeden.

F. K.

Dolgozó parasztok kérdéseire válaszolunk

Milyen vagyontárgyakat visz a szövetkezetbe az új belépő?

Szegeden és a járás több községében az új belépő tsz-igazgatók és sok százan azok, akik a belépés gondolatával foglalkoznak, azt kérdezik — lapunktól is — mit visznek be a közös gazdaságba a szövetkezeti tagok.

A szövetkezeti tag belépésekor beviszi a tulajdonában, használatában, haszonbérletben lévő földet. Kivéve a visszatérhető háztáji földet. A háztáji gazdaság területét fél katasztrális holdtól egy holdig terjedhet. A háztáji gazdasághoz tartozik a lakóház a melléképületekkel, a beépített telek, udvar, s a háztáji föld megműveléséhez szükséges egyszerűbb munkaeszközök, kéziszerszámok. A tsz-tag háztáji gazdaságában tarthat egy tehenet, 1-2 növendékmarhát, 1-2 anyakacát malacokkal, évente 3-4 hizosertést, 5 juhot, vagy kecskét, korlátlan számú baromfit, házi nyulat, méhcsaládot.

Az új belépő tsz-tag térítés ellenében adja a szövetkezet tulajdonába vagyontárgyait, amelyek nem tartoznak a háztáji gazdasághoz. Az igás- és haszonállatokat, a főbb gazdasági eszközöket (igáskocsi, lószerszám, vetőgép, borona, fűkaszalógép, melegágyi felszerelés stb.). Ezeket azonban csak akkor vesz át a szövetkezet, ha arra a nagyüzemi gazdálkodásban szükség van. Ha a szövetkezetnek egyes gazdasági eszközökre, vagy igásállatokra

nincs szüksége, akkor ezt a belépő tag maga értékesítheti.

A bevitt vagyontárgyakat külön bizottság értékeli, amelybe bevonják az új belépőket is. Az értékelésnél a tényleges állami irányárakat és helyi árakat veszik figyelembe. A bizottság értékelését a tsz-községülés hagyja jóvá és ezután kezdik a megállapított érték kifizetését. A bevitt jószágok és gazdasági felszerelés ellenértékéből a tsz-községülés határozata szerint 20-30 százalékot a fel nem osztható szövetkezet alaphelyeznek. Ha a termelőszövetkezet a bevitt vagyontárgyak ellenértékét saját erőből nem tudja kifizetni, akkor közleplejratú hitelt igényelhet erre a célra.

Termő szőlő, termő gyümölcsös és erdő bevitelére esetén térítést nem fizetnek. Az ilyen területek után azonban a községülés az egyéb földek után fizetett földjáraadóknál nagyobb mértékű földjáraadót állapíthat meg, figyelembe véve a szőlő, gyümölcsös állapotát, termőerejét. Ha az új tag olyan szőlőt, vagy gyümölcsöst visz a szövetkezetbe, amelyet a belépést megelőző négy éven belül telepített, vagy 20 százalékánál nagyobb pótlást végzett rajta, akkor e munkák költségeit a tag részére kifizetik.

INFORMÁCIÓS IRODÁK A VÁROS KERÜLETEIBEN

Szeged dolgozó parasztjai is a közös, nagyüzemi, társas gazdálkodás felé fordultak és egyre többen választják igazi felemelkedésük egyetlen járható útját. A szövetkezeti mozgalommal kapcsolatban a dolgozó parasztioknak többféle kérdéseik vannak. Eppen ezért kérték, hogy a városi tanács létesítsen információs irodákat. A kérést teljesítették és Szeged kerületeiben már ma megkezdik munkájukat az információs irodák, ahol a mezőgazdasági jogszabályokhoz érő tanácsai dolgozók és népfőpraktikusok adnak részletes tájékoztatást a dolgozó parasztiok kérdéseire.

Alsóvárosban a Földműves utcai iskolában, Újszegeden az Állami Védőnőképző Intézetben, Felsővárosban a II. kerületi tanács székházában, Mihályteleken pedig a művelődési házban működik az információs iroda, reggel 8 órától estig.

Mindnyájunk érdeke, mindnyájunk ügye

Kevés határozat váltott ki olyan érdeklődést, mint az, amely most jelent meg a Magyar Közlönyben, s amelyet részletesen ismertettek már vasárnap a lapok és a rádió. A forradalmi munkáspárti kormány határozata a 15 éves lakásfejlesztési tervről mindenkit érint ebben az országban, mert a lakosság egészét, a munkásszótárat különösen foglalkoztatja szociális kérdés: a lakáshelyzet megoldásának módját, menetrendjét tartalmazza.

Az MSZMP Központi Bizottságának a munkásszótárat helyzetével kapcsolatos egyes feladatokról szóló emlékeztető határozata alapján dolgoztatta ki a kormány ezt a nagyszabású tervet, amely másfél évtized alatt alapjában véve megoldja az elmúlt rendszertől rákmaradt súlyos lakáshelyzetet, s ezzel jelentősen megjavítja a lakosság életkörülményeit. Egymillió lakásnak kell megépülnie 1971-ig — mondja ki a kormány határozata. A végső célnak kitűzött egymillió új otthon óriási szám, nagy jelentőségű dolog a mi

viszonyaink között. Az elmúlt években — néhányszor már kellett korrigálnunk az ország tervét Sztálinváros, Kazincbarcika, Inota, Várpala, Komló megépült új negyedeivel. Ez az egymillió új lakás a felsoroltaknál sokkal több új modern városnegyedet jelent Budapestnek, és ipari jellegű városoknak, és más munkástelepüléseknek. Az országban több helyen folyó regionális településvizsgálatok, távlati rendezési tervek elképzeléseit és az azzal szorosan összhangban lévő 15 éves lakásfejlesztési terv adatait összevetve, nem túlzott az az állítás, hogy 1970-re már sok város térképét kell újra rajzolni Magyarországon.

Igaz, ez a hatalmas távlatú terv realizálása a népgazdaság nagy megterhelése, és egyben hatalmas szervezési és kivitelezési feladat is. A kormány azonban már huzamosabb ideje céltudatos munkával igyekszik biztosítani minden anyagi és egyéb feltételt az egymillió lakás felépítésére. Az Országos Tervhivataltól, és az elsősorban érdekeltektől, a lakásépítési terv Minisztériumtól, az Építkezési Minisztériumtól kezdve a helyi tanácsokig, már mindenütt az 1961-ben kezdődő program előkészítésén dolgoznak az érdekeltektől. Míg a városrendező mérnökök Budapest, Miskolc, Pécs és nem utolsósorban Szegeden jelölik ki a program első részében 1961-65 között felépülő új házak, házilombok, nemcsak helyen, hanem lakóhelyek helyét, addig az építőanyagipar fejlesztésére. Ezért épül például Közép-Európa egyik legkorszerűbb cementgyára a Duna mellett, Vácnál. Ezért kerül sor a kivitelezés korszerűsítésére, azaz a magyar építőipar fokozott modernizálására, fejlesztésére.

Szegedet is egészen közelről érinti a 15 éves lakásfejlesztési terv. Évente mintegy ezer lakás kellene ahhoz, hogy 15 éven belül nálunk is megszűnjön a lakáshiány. Bár az országos terv Szegedre vonatkozó részadatai még nem teljesek, minden remény megvan arra, hogy Szeged megfelelő arányban részesedik az elkövetkezendő 15 éven az országos terv keretében felépülő egymillió lakásból. Ez a remény annál is inkább indokolt, mert Szeged város tanácsának ilyen kérését — tekintettel arra, hogy korábban ismert okokból háttérbe szorult a lakásépítkezéseknél, — mind az országos párt- és kormányfórumokon, mind másutt, többek között a Csongrád megyei pártbizottságnál is, megértik és támogatják.

Nagyon figyelemre méltó a most közzétett határozatnak az a rész, amely a lakosságnak a 15 éves lakásépítési terv végrehajtásába való közvetlen bekapcsolódásával foglalkozik. Az egymillió lakás 60 százalékát építi meg maga az állam. A többi — azaz négyszázezer új otthon

— magánépítkezés formájában készül az állam által, nagyrészt központi készletekből biztosított anyagból, az állam nyújtotta kedvezményes, hosszúlejáratú hitellel.

Ilyen, szinte történelmi feladat, mint egy ország lakáshelyzetének gyökeres megjavítása, el sem képzelhető az egész társadalom mozgósítása, a lakosság érdekelte, és anyagilag is tehetősebb rétegeinek bizonyos áldozatvállalása nélkül. A 15 éves terv adatainak kidolgozásánál ez a körülményt nagyon komolyan számításba vették. Ezért iktattak be a falusi, városi lakosság különböző csoportjai igényeinek megfelelően, az elmúlt évek gyakorlatban is kipróbált lehetőségeket a lakosság anyagi hozzájárulásának hasznosítására. Főként a szövetkezeti lakásépítkezésnek lesz nagy tere a 15 éves lakásfejlesztési programon belül, az említett módokat közzül. A lakosságnak család háza építésbe, a szövetkezeti társasház építésbe, emeletráépítésbe, öröklakásvetelbe való bekapcsolódásán kívül, a lakásépítési terv lakbérpótlékok — amelyek elsősorban a meglévő nagy-lakások megfelelő kihasználását és igazságos elosztását mozdítják elő — is hozzájárulnak bizonyos mértékig a lakáskérdés megoldásához. A lakbérpótlékok címén befolyt összegeket ugyanis teljes egészében a lakások építésére, illetve tatarozására fordítja a kormányzat.

Egyébként a 15 éves lakásépítési tervben nemcsak új házak, házilombok, új városnegyedek építése szerepel, hanem a meglévő házak, lakások állagának megőrzését, a házak tatarozását is biztosítják. Nemcsak az állami tulajdonban lévő házakra gondoltak, hanem megtalálják a módot arra, hogy kötelezzék a magánházak tulajdonosait is épületeik karbantartására és a szükséges, ehhez a tulajdonosoknak kölcsönt is nyújtanak. Így tehát az új lakásba költözőkön kívül, a régi lakásban maradó családok lakáskörülményeinek javulását is jelenti ez a lakásépítési program. Érthető tehát az a nagy érdeklődés, amely országsszerte, város-szerte megnyilvánul a kormányhatározattal és a lakbérpótlék bevezetéséről, valamint az albérti díjak rendezéséről szóló kormányrendelettel kapcsolatban.

Világosan következik a fentiekből, hogy e hatalmas munka a merész, de mégis realitás alapokon nyugvó, gondosan előkészített lakásépítési terv, a mindnyájunkat közvetlen közelről érintő távlati program akkor valósul meg teljesen, ha közügygyé válik. Ha nemcsak a beruházó szakember, a tervező mérnök, az építőanyagot előállító téglagyári munkás, a házat építő kőműves, a villanyszerelő, a szobafestő feladata lesz, hanem szélesebb körben, az egész ország. A 15 éves lakásfejlesztési terv végrehajtását tehát tegyük össztársadalmi ügyvé.

Németh Lajos

Országsszerte befejeződött a népszámlálás

Vasárnap este országsszerte véget ért a népszámlálás, hazánkban a tizedik. Jelenleg az adatok ellenőrzését végzik és továbbításra készítik elő az íveket, amelyeket január 17-ig juttatnak el a népszámlálási központba. Az adatok feldolgozását központilag ezután kezdik meg. A Központi Statisztikai Hivatal tájékoztatása szerint hazánk városai és közsé-

geiben 36 ezer számlálóbiztos vette számba a mintegy 10 millió személy, 2 millió épület és 3 millió lakás legfontosabb adatait.

A népszámlálás teljes anyaga 35 kötetben, négy év alatt kerül kiadásra. A magyarországi népszámlálás történetében először minden megye adatait külön kötetben közlik.

Kiváló önkéntes rendőröket tüntettek ki vasárnap Szegeden

Ki ne hallott volna már az önkéntes rendőrökről, akik hivatásos rendőrsaikkal együtt járják az utcákat, őrködnek a közbiztonság felett. Ezekről az aldoztos munkát végző önkéntes rendőrökről emlékeztek meg vasárnap.

Délelőtt 9 órai kezdettel tanácskozást hívtak össze a kiváló önkéntes rendőrök részére. A beszámolót Varga Sándor őrnagy, a Csongrád megyei főkapitányság helyettese tartotta. Értékelte az önkéntes rendőrök munkáját és meghatározta az elkövetkezendő feladataikat. Ezt követően Kelemen Miklós, a megyei főkapitányság

vezetője 52 kiváló önkéntes rendőrnek pénz- és tárgyjuttatást nyújtott át. Az ünnepélyes aktus után

tanácskozás következett, amelyen az önkéntes rendőrök igen hasznos javaslatokat mondtak el.